

C5K/P39/HSC288/EE/20160520

वेळ : 3 तास
Time : 3 Hours

गुण : 80
Marks : 80

सर्वसाधारण सूचना :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.

All Questions are Compulsory.

2. प्रत्येक उप-प्रश्न पाच गुणांचा आहे.

Each Sub-question carry 5 marks.

3. प्रत्येक उप-प्रश्नांचे उत्तर 75 ते 100 शब्दांत लिहा. प्रत्येक प्रश्नाचे उत्तर स्वतंत्र पृष्ठावर लिहावे.

Each Sub-question should be answered between 75 to 100 words. Write every questions answer on separate page.

4. 80 गुणांच्या प्रश्नपत्रिकेचे आपल्या शिक्षणक्रमाच्या संरचनेनुसार गुणांत रूपांतर करण्यात येईल.

Question paper of 80 Marks, it will be converted in to your programme structure marks.

5. प्रश्नाबाबत शंका असल्यास, मराठी भाषेतील प्रश्न अधिकृत समजावा.

Incase of doubt of question, Marathi version will be treated as final.

1. खालीलपैकी कोणतेही **चार** उप-प्रश्न सोडवा. Solve any **four** sub-questions.

अ) अग्नी तत्वावर टीप लिहा.

a) Write a short note on Agni Tatva.

ब) आकाश तत्वाचे विशेष गुण लिहा.

b) Write the specific attributes of Akash Tatva.

क) आयुर्वेदानुसार "उष्ण व शीत" यावर प्रकाश टाका.

c) According to Ayurveda, analyse "Hot and Cold".

- ड) संख्या व गुणावर टिपणी लिहा.
d) Write the note on common attributes “Sankhya”/number.

- इ) आत्मा तत्वाचे महत्वाचे पाच मुद्दे लिहा.
e) Write five important points of Atma Tatva.

2. खालीलपैकी कोणतेही चार उप-प्रश्न सोडवा. Solve any **four** sub-questions.

- अ) पृथ्वी तत्वाचे शरीरातील स्वरूप स्पष्ट करा.
a) How will you identify “Prithvi Tatva” in human body?
- ब) लिंग सूत्राबद्दल माहिती लिहा.
b) Write about Ling Sutra.
- क) कफावर टिपणी लिहा.
c) Write note on Kaph.
- ड) जल तत्वाची कर्म लिहा.
d) Write the functions of Jal element.
- इ) भौतिक तत्त्व मानवी शरीरातील कुठल्या भागांशी संबंधित आहेत ते लिहा.
e) Write with which parts of human body the physical elements are related.

3. खालीलपैकी कोणतेही चार उप-प्रश्न सोडवा. Solve any **four** sub-questions.

अ) अभ्यास व संस्कार या गुणांचा उपचारातील महत्व सांगा.

a) Write the importance of Practice and Culture in treatment.

ब) हेतु सूत्रानुसार काळ हा रोगाचा कारक कसा आहे?

b) Explain how Kaal in Hetu sutra causes disease.

क) सामान्य व विशेष सापेक्षता स्पष्ट करा.

c) Specific and Common is a relative concept. Explain.

ड) क्षैतिज स्रोत म्हणजे काय? उपचारातील महत्व स्पष्ट करा.

d) What is HM? Explain the importance of HM in treatment.

इ) अक्युप्रेसर व्याख्या लिहा व तत्वांच्या आधारे ब्रम्हांड व मानवी शरीर तुलना करा.

e) Define acupressure and compare brahmand with human body with reference to Tatvas.

4. खालीलपैकी कोणतेही चार उप-प्रश्न सोडवा. Solve any **four** sub-questions.

आकृत्या काढा.

Draw a diagram.

अ) पंचमहाभूतांच्या आधारे शरीराचे क्षेत्रीय वर्गीकरण कसे करता येईल ते आकृतीच्या आधारे दाखवा.

a) According to Panch Mahabhuta, write about the regional division of the body with diagram.

ब) दहा लम्बवत स्रोत शरीरावर दाखवा.

b) Show the path of ten VMs on body.

- क) 1/8 दीर्घ लम्बवत स्रोत अंगठ्यावर व तर्जनीवर दाखवून बिंदु दाखवा.
- c) Show the path and points of 1/8 LVM on thumb and index finger.
- ड) 7/8 दीर्घ क्षैतिज स्रोत अंगठ्यावर व तर्जनीवर दाखवून बिंदु दाखवा.
- d) Show the path and points of 7/8 LHM on thumb and index finger.
- इ) 2 तिर्यक स्रोत शरीरावर दाखवून बिंदु दाखवा.
- e) Show the path and points of 2nd SPM on body.

